



*JAARVERSLAG 2008*

## Inhoud

1.	Voorwoord .....	3
2.	Bestuur en organisatie .....	4
3.	Projecten in Nepal .....	5
a.	Biogasinstallaties .....	5
b.	Scholing .....	5
c.	Toiletten en water .....	6
4.	Fondsenwerving en promotie in Nederland .....	7
5.	Financieel .....	8
6.	Toelichting op financiële overzichten .....	10

# 1. Voorwoord

Was 2007 het jaar van

- afronding van de 'pre Ramro projecten';
- voorbereiding van de eerste 'echte Ramro projecten';
- nadere oriëntatie op eigen doelstellingen en ambities en versterking van de lokale Nepalese uitvoeringsorganisaties (de PMC's = Project Management Committees);
- de bouw van 85 biogasinstallaties en 35 toiletten

zo was 2008 het jaar waarin

- de in 2007 in gang gezette projecten werden afgerond en de voorbereidingen voor nieuwe projecten werden getroffen;
- (financiële) verantwoording werd afgelegd over afgeronde projecten;
- acties werden geïnitieerd voor het werven van nieuwe fondsen;
- de naamsbekendheid van Ramro werd vergroot;
- projectaanvragen werden ingediend bij NCDO en Aqua for All ter verdubbeling van de verworven middelen;
- contracten voor nieuwe (in 2009 uit te voeren) projecten met de lokale PMC's werden opgesteld en ondertekend;
- criteria werden opgesteld waaraan een Nepalees gezin moet voldoen wil het in aanmerking komen voor een biogasinstallatie;
- regels, protocollen en (organisatie-)structuren werden bedacht, uitgewerkt en overeengekomen met de PMC's in Thulo Parsel en Kusheswar Dumja;
- standaard modellen voor kostenverantwoording vanuit Nepal voor de bouw van biogasinstallaties en toiletten werden ontwikkeld;
- tijdens inspectierondes en een monitoringbezoek in oktober en november de lopende en gerealiseerde projecten werden geïnspecteerd, besproken en geëvalueerd, samen met de lokale PMC's;
- voorbereidingen werden getroffen voor een onderzoek door studenten van de Hogeschool Zeeland naar de bestaande watersituatie in Kusheswar Dumja.

In de hiernavolgende hoofdstukjes wordt verder ingegaan op bovengenoemde projecten en activiteiten.

Vlissingen, juli 2009

J.A. Zanders, voorzitter

Vastgesteld in bestuursvergadering  
Op 2 oktober 2009

## 2. Bestuur en organisatie

Het bestuur van Stichting Ramro bleef ongewijzigd en is als volgt samengesteld:

Jos Zanders	voorzitter/secretaris
Anja Meerman-van de Repe	penningmeester
Ben Kruk	bestuurslid

Om te kunnen voldoen aan de criteria die door de Belastingdienst worden gesteld ten aanzien van familiebanden tussen bestuursleden, bestaat het bestuur uit drie onafhankelijke personen. Dit neemt niet weg, dat Anneke Daane als mede-oprichter ook betrokken is bij de activiteiten en de werkzaamheden van en voor Stichting Ramro.

Mede dankzij de vakkundige hulp van John Koolwijk kwam ook de tweede financiële jaarrekening van Stichting Ramro tot stand (zie hoofdstuk 5).

Stichting Ramro wordt in Nepal vertegenwoordigd door de heren Rajman Tamang en Bikulal Tamang. Zij zijn respectievelijk constructiemanager en programmacoördinator. Zonder hun inzet en die van de leden van de PMC's zou de realisatie van projecten niet mogelijk zijn.

De PMC's (Project Management Committees) in beide projectdorpen (Thulo Parsel en Kusheswar Dumja) bestaan uit 9 leden (waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester). De 9 leden vertegenwoordigen de 9 wards van ieder dorp.

Het bestuur in Nederland kwam twee keer formeel in vergadering bijeen, t.w. op 26 januari en op 6 september. Tussentijds werd echter veelvuldig per email en telefoon en tijdens andere bijeenkomsten overlegd.

In de bestuursvergadering van september werd het jaarverslag 2007, inclusief het financiële jaarverslag vastgesteld.

In het verslagjaar verschenen 2 nieuwsbrieven, die digitaal werden verzonden aan een (steeds groeiend) aantal sponsors of anderszins geïnteresseerden. De 3<sup>e</sup> nieuwsbrief verscheen (pas) in januari 2009, kort na het werkbezoek van bestuursleden aan de projectdorpen.

### **3. Projecten in Nepal**

#### **a. Biogasinstallaties**

Zoals opgemerkt in het voorwoord, werden in 2007 in totaal 85 biogasinstallaties gebouwd. Deze werden gefinancierd op basis van het KPA215883K contract tussen NCDO en Jos Zanders/Anneke Daane. Financieel gezien kan dit derhalve niet als een Ramro-project worden beschouwd. Toch maken we er ook in dit jaarverslag melding van, omdat bij de oprichting van Ramro, het project als het ware werd ingebracht in de stichting en omdat de financiële verantwoording over het project werd afgelegd in maart 2008. Pas nadat op 13 mei 2008 de eindverantwoording als volledig en afdoende werd betiteld door het NCDO kon een nieuwe projectaanvraag voor de bouw van 150 installaties bij NCDO worden ingediend. Deze nieuwe aanvraag werd door NCDO goedgekeurd en geregistreerd onder KPA218447K. Realisatie van dit project werd eind 2008 in Nepal gestart.

Met de afronding van het eerste biogasproject beschouwen we de basis gelegd voor vervolgproujecten. Gebleken is, dat het bouwen van biogasinstallaties voldoet aan de behoefte van Nepalese dorpelingen aan een voorziening die hun levensomstandigheden verbetert. Tevens is meer dan duidelijk geworden dat een dergelijk project alleen uitvoerbaar is dankzij de inzet van de lokale PMC's en dankzij de financiële inbreng van vele sponsors en instanties als het NCDO. Reden te meer om door te gaan op de ingeslagen duurzame weg.

#### **b. Scholing**

Van meet af aan (2003) was Anneke Daane betrokken bij de bouw, het onderhoud en de exploitatie van de Nirmala Primary School in Thulo Parsel. In een paar jaar tijd groeide deze school uit tot een gedegen project, dat is toevertrouwd aan de Franse Stichting AUM Nepal. Dit project wordt beschouwd als afgerond en vraagt van Stichting Ramro slechts nog gepaste belangstelling.

Op het moment dat in 2007 de banden tussen Stichting Ramro en het dorp Kusheswar Dumja vastere vorm kregen, bleek, dat in ward nr. 9 aldaar, dringend behoefte bestaat aan een goede primary school. Tijdens een bezoek aan deze ward, die beter bekend staat als Khane Gau, in december 2007, ontstonden de eerste plannen voor de bouw van zo'n schooltje.

Vertegenwoordigers van Stichting Ramro en van het PMC Kusheswar Dumja, in samenspraak met dorpsbewoners, spraken af, dat in 2008 in Nederland zou worden getracht om de nodige fondsen te werven, dat dorpsbewoners de eigenlijke bouwactiviteiten voor hun rekening zouden nemen en dat het bestuur van het bestaande schooltje de nodige voorbereidingen zou treffen ter verkrijging van vergunningen en (financiële) steun van de Nepalese overheid. Ten tijde van het schrijven van dit jaarverslag, zijn genoemde acties in volle gang.

### **c. Toiletten en water**

In 2007 werden, bij wijze van proef, de eerste 35 toiletten in Kusheswar Dumja gebouwd. Uiteraard werden die aangesloten op de gelijktijdig gebouwde biogasinstallaties.

Al snel nadat deze 35 toiletten in gebruik waren genomen, raakten de overige gezinnen in Dumja overtuigd van nut en noodzaak van het hebben van een toilet. Tijdens ons bezoek in december 2007/januari 2008 werd met het PMC-Dumja afgesproken dat Ramro zich zou inspannen om zo spoedig mogelijk de financiële middelen te verwerven voor de resterende (900 – 35) 865 toiletten.

Tijdens datzelfde bezoek vroegen veel mensen ons om hulp bij het verkrijgen van voldoende en schoon drinkwater. Dat hun nood hoog was, was duidelijk zichtbaar. Sommige gezinnen bijvoorbeeld, haalden water uit arme en vervuilde bronnen, kinderen waren 'te vies om aan te pakken' en de local healthpost meldde heel veel gevallen van diarree (vooral bij kinderen). Deze noodkreet was de directe aanleiding tot ons eerste waterproject.

Direct na terugkomst in Nederland attendeerde COS Zeeland ons op de actie Wandelen Voor Water en dienden we bij Aqua For All een projectvoorstel in. Dat voorstel (in drie fasen) behelsde 865 toiletten en 3 waterinstallaties. Een totaal budget van € 74.289 was er mee gemoeid.

Aan de actie Wandelen voor Water 2008 werden zes Zeeuwse basisscholen gekoppeld. Bestuursleden van Ramro verzorgden er gastlessen en de kinderen wandelden € 6.470 bij elkaar.

Aqua For All keurde het project goed en registreerde de eerste fase onder projectnummer L08003. In de loop van 2008 ontvingen we nog meer donaties voor het project, zodat aan het eind van het jaar met de realisatie van de eerste fase (de bouw van 450 toiletten en het verzorgen van de benodigde educatie daarover voor 450 gezinnen) kon worden begonnen.

De tweede fase van het project (bouw van 415 toiletten en de daarbij behorende educatie) werd doorgeschoven naar 2009, evenals de derde fase die Dumja voldoende veilig drinkwater moet opleveren.

## 4. Fondsenwerving en promotie in Nederland

Dankzij het aangaan en onderhouden van persoonlijke contacten in de regio maar ook daarbuiten ontstond meer en meer draagvlak voor de activiteiten van Stichting Ramro.

Veel particulieren, organisaties en bedrijven stelden een donatie beschikbaar. Dat gebeurde op uiteenlopende manieren, om diverse redenen en gerelateerd aan soms bijzondere gebeurtenissen. Sommigen oormerkten de donatie voor een specifiek project en anderen gaven 'vrij'. Uit sommige reacties bleek, dat aftrekbaarheid van donaties via de Belastingdienst extra motiveert om te schenken.

De sponsorloop Wandelen voor Water 2008, gefaciliteerd door Aqua For All en COS Zeeland, gaf ons de kans om tijdens gastlessen voor een breed, jong Zeeuws publiek onze kennis over (gebrek aan) sanitatie in Nepal over te brengen. In ruil daarvoor hielpen de kinderen ons met de fondsenwerving voor het bovenomschreven toilettenproject in Dumja.

Dankzij enkele van onze relaties kwam Ramro in maart 2008 in de gelegenheid om deel te nemen aan het MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) Event in de Zeelandhallen te Goes. Via onze, met popcorn gevulde millenniumdoelenmeter kwamen we in contact met een zeer breed publiek. Natuurlijk paste de informatie over onze biogasprojecten prima in het thema van het event. Tijdens het evenement werd het eerste contact gelegd met de Zeeuwse band BLØF. Het contact leidde in de tweede helft van het jaar tot een toezegging door het Umoja klimaat- en ontwikkelingsfonds om financieel bij te dragen aan de bouw van een groot aantal biogasinstallaties en toiletten in Dumja en Thulo Parsel.

De stimuleringssubsidie van de Provincie Zeeland verschaftte Ramro voldoende budget om aan draagvlakvergroting en fondsenwerving te kunnen doen. Met deze subsidie konden bijvoorbeeld folders worden ontworpen en gedrukt, kon veel tijd en energie worden gestopt in het bouwen van de website en kon ander presentatiemateriaal worden aangeschaft. Daardoor konden de donaties van gevers voor 100% worden besteed aan de projecten in Nepal.

Het gaat te ver om alle giftgevers persoonlijk te bedanken. Onze dank gaat uit naar een ieder die ons het vertrouwen gaf en de mogelijkheid om onze doelen in Nepal te realiseren.

## 5. Financieel

(bedragen in Euro)

### Balans per 31 december 2008

	2008	2007		2008	2007
<i>Vorderingen</i>			<i>Eigen vermogen</i>		
Subsidie NCDO	1.700		Bestemmingsvermogen per 1 januari	8.943	0
Subsidie Aqua For ALL	2.965		Overschot	8.881	8.943
			Bestemmingsvermogen per 31 december	17.824	8.943
<i>Liquide middelen</i>			<i>Te betalen bedragen</i>		
Postbank	555	937	Nog te betalen project 2008-1	17.000	
Spaarrekening Postbank	44.249	8.006	Nog te betalen project 2008-2	14.645	
	<u>49.469</u>	<u>8.943</u>		<u>49.469</u>	<u>8.943</u>

### Staat van inkomsten en uitgaven

	2008	2007
<b><i>Inkomsten</i></b>		
<i>Giften:</i>		
Biogas	37.045	8.033
Toiletten	29.645	
School	300	432
Water		50
Algemeen	4.672	708
Subsidie provincie Zeeland	1.750	
	<u>73.412</u>	<u>9.223</u>
<b><i>Uitgaven</i></b>		
<i>Projectkosten:</i>		
Project 2008-1 biogasinstallaties	34.000	
Project 2008-2 toiletten	29.645	
	<u>63.645</u>	<u>9.223</u>
	9.767	
<i>Overige kosten en inkomsten:</i>		
Kosten notaris		242
Heffingen	27	44
Bankkosten	103	
Promotiemiddelen	998	
Inkopen Nepal t.b.v. verkopen	300	
Rente ontvangen op spaarrekening	-542	-6
	886	280
Totaal overschot per 31 december	<u>8.881</u>	<u>8.943</u>



## Bestemmingsreserve per 31 december 2008

<i>Biogas</i>	stand per 1 januari	8.033
	giften en subsidie 2008	<u>37.045</u>
		45.078
	project 2008-1 biogasinstallaties	<u>-34.000</u>
	reserve biogas per 31 december	<u><u>11.078</u></u>
<i>Toiletten</i>	stand per 1 januari	0
	giften en subsidie 2008	<u>29.645</u>
		29.645
	project 2008-2 toiletten	<u>-29.645</u>
	reserve toiletten per 31 december	<u><u>0</u></u>
<i>School</i>	stand per 1 januari	432
	giften en subsidie 2008	<u>300</u>
	reserve school per 31 december	<u><u>732</u></u>
<i>Water</i>	stand per 1 januari	50
	giften en subsidie 2008	<u>0</u>
	reserve water per 31 december	<u><u>50</u></u>
Algemeen	stand per 1 januari	428
	giften en subsidie 2008	4.672
	subsidie Provincie Zeeland	<u>1.750</u>
		6.850
	overige kosten en inkomsten	<u>-886</u>
	reserve algemeen per 31 december	<u><u>5.964</u></u>
Totaal bestemmingsreserve per 31 december 2008		<u><u>17.824</u></u>

## **6. Toelichting op financiële overzichten**

Uit bovenstaande blijkt, dat het jaar 2008 werd afgesloten met een bestemmingsreserve van € 17.824 en dat een bedrag van € 63.645 daadwerkelijk werd besteed aan de projecten in Nepal.

Geconstateerd kan worden, dat de in 2008 gegenereerde inkomsten grotendeels werden besteed en omgezet in daadwerkelijke acties in Nepal.

De niet te vermijden kosten (heffingen en bankkosten) werden beperkt tot een minimum bedrag van € 130,00.

De ontstane bestemmingsreserve is een mooi uitgangspunt voor het uitwerken van projectplannen en het indienen van bijbehorende aanvragen bij NCDO en Aqua for All in 2009. Die projecten betreffen met name op het bouwen van biogasinstallaties in Dumja en Thulo Parsel, van toiletten in Dumja en een school in Dumja.